

Verzija 2,
Zagreb, 21. lipnja 2020.

Upute za djelatnike zdravstvenih ustanova, pacijente i posjetitelje tijekom epidemije COVID-19

U svim zemljama, uključujući i Hrvatsku, intenzivno se provode mjere prevencije, ranog otkrivanja oboljelih i njihovog liječenja, kao i utvrđivanja osoba potencijalno izloženih zarazi i provođenja zdravstvenog nadzora nad njima u trajanju od 14 dana od zadnjeg kontakta s oboljelim odnosno napuštanja područja sa lokalnom transmisijom virusa.

S obzirom na put prijenosa COVID-19 bolesti, osnovno je pravilo da se održava fizička udaljenost od 1,5 metra među ljudima.

Posjete pacijentima koji su na liječenju u zdravstvenim ustanovama.

S obzirom na trenutnu epidemiološku situaciju, zabranjene su posjete pacijentima koji su na liječenju u zdravstvenim ustanovama u sljedećim županijama.	Grad Zagreb
	Zagrebačka županija
	Splitsko-dalmatinska županija
	Osječko-baranjska županija
	Zadarska županija

Popis županija može se mijenjati ovisno o razvoju epidemiološke situacije

1. Preporuke protuepidemijskih mjera i mjera fizičke udaljenosti za zdravstvene ustanove

Opća pravila:

- za sve zaposlenike, pacijente i posjetitelje, nužno je osigurati na vidljivom mjestu na ulazu u ustanovu obavijest, upute i preporuke za pridržavanje općih higijenskih postupaka i održavanje fizičke udaljenosti od 1,5 metra te dostupnost punktova s dezinfekcijskim sredstvima za ruke,
- na glavnim ulazima, u čekaonicama i pultovima za prijem pacijenata na raspolaganje staviti dispenzere s dezinfekcijskim sredstvom za ruke (dezinfekcijsko sredstvo na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugo dezinfekcijsko sredstvo prikladno za korištenje na koži s deklariranim virucidnim djelovanjem prema uputama proizvođača) i kante za otpad s poklopcem,
- zabraniti ulazak svih osoba (radnici, posjetitelji i osobe koje iz poslovnih razloga posjećuju

ustanovu) koji imaju simptome akutne infekcije dišnih putova, odnosno koji imaju simptome: povišenu tjelesnu temperaturu, grlobolju, kašalj i kratak dah,

- grupne aktivnosti organizirati i prilagoditi tako da udaljenost između osoba u zatvorenom prostoru bude 1,5 metar, a maksimalan broj sudionika odrediti sukladno veličini prostorije objekta u kojoj se odvija aktivnost,
- sastanke organizirati u prostoru gdje je moguće pridržavati se odgovarajuće udaljenosti između osoba ili organizirati videokonferencije i koristiti druge tehnologije za održavanje sastanaka na daljinu.

Evidencija. Preporučuje se uspostava sustava vođenja evidencije svih prisutnih osoba za planirane sastanke i ostale grupne aktivnosti (npr. kraća edukacija, dogovor o planu rada i sl.) radi lakšeg naknadnog epidemiološkog praćenja kontakata u slučaju pojave zaraze virusom SARS-CoV-2. Preporučuje se uspostava sustava vođenja evidencije za zaposlene po ustrojbenim cjelinama, za prisutnost vanjskih suradnika (npr. specijalizanti, razmjene stručnjaka i sl.) kao i za posjetitelje koji dolaze u posjet pacijentima. Evidencija mora sadržavati ime i prezime osobe, telefonski broj te vrijeme ulaska i izlaska iz objekta.

Maske za lice. Zaposlenicima (odnosi se i na zdravstveno i nezdravstveno osoblje) se obvezuje korištenje medicinskih maski tijekom boravka u zatvorenim prostorima.

2. Zaštita zdravlja zdravstvenih radnika i pacijenata

- komunikacija između odjela odvijati će se samo na razinama nužnim za nesmetano funkcioniranje ustanove (logistička razina), kretanje pacijenata između odjela dopušta se samo u slučaju nužnih intervencija, u pratnji zdravstvenog djelatnika (nužna zdravstvena skrb na drugom odjelu),
- za sve putove kojima će se vršiti kretanje pacijenata između odjela mora se svim zaposlenicima dostaviti obavijest o točnim rutama/smjerovima kretanja,
- ako je riječ o kretanju pacijenta sa simptomima akutne respiratorne bolesti (povišena tjelesna temperatura, kašljanje, grlobolja, šmrcaње i sl.), potrebno je da isti nosi medicinsku masku, a zdravstveni djelatnik u pratnji odgovarajuću zaštitu (odgovarajuće veličine, koju je stavio prije kontakta s pacijentom),
- sva zaštitna oprema za zdravstvene djelatnike mora se koristiti na ispravan način (svim zdravstvenim djelatnicima mora se osigurati edukacija i upute za korištenje zaštitne opreme i svaki djelatnik mora potvrditi da je upoznat s načinom odijevanja iste), u prethodno definiranim situacijama, s mjerama opreza,
- kretanje i izmještanje osoblja i pacijenata treba pratiti i bilježiti radi eventualne potrebe njihovog daljnjeg nadzora,

- nužno je odrediti osoblje s pristupom sobama za izolaciju zaraženih koronavirusom i voditi evidenciju tih zdravstvenih radnika,
- svo osoblje bolnice mora biti upoznato s mjerama osobne zaštite, mjerama zaštite drugih osoba (pacijenti, posjetitelji, osoblje i dr.) te mjerama koje se u bolnici provode vezano uz bolest, pacijente, osoblje i posjetitelje,
- potrebno je osigurati dovoljne količine i odgovarajuće/različite veličine zaštitne opreme za postupke kod kojih nastaje aerosol u ordinacijama, salama ili sobama za izolaciju zaraženih pacijenata,
- pristup sobama za izolaciju imaju samo zdravstveni radnici koji su za to prethodno određeni i osposobljeni,
- nužno je uspostaviti vanjske punktove za trijažu te odrediti trijažno osoblje (najbolje sestre i tehničare educirane za trijažiranje),
- trijaža mora imati prethodno definirane kriterije (posebno u slučaju iznimnog pogoršanja situacije i nedostatnih kapaciteta – npr. dob, broj komorbiditeta i sl.),

3. Pristup posjetiteljima u bolničke ustanove

Trijaža. Za omogućavanje posjeta pacijentima na bolničkom liječenju potrebno je definirati stroga pravila ulaska posjetitelja u ustanovu:

- svi posjetitelji obavezno moraju proći trijažu prije ulaza u bolnicu gdje će im se izmjeriti tjelesna temperatura i uzeti epidemiološka anamneza
- u slučaju da je tjelesna temperatura posjetitelja 37,2 °C i viša posjetitelj neće moći ući u zdravstvenu ustanovu
- po mjerenju tjelesne temperature posjetitelju se uzima epidemiološka anamneza koja obuhvaća sljedeća pitanja:
 - Imate li ukućana koji je u samoizolaciji
 - Jeste li boravili unutar prethodnih 14 dana u područjima zahvaćenim koronavirusom SARS-CoV-2?
 - Jeste li u proteklih 14 dana imali kontakt s pacijentom/ osobom zaraženom SARS-CoV-2 virusom, odnosno pacijentom/ osobom koja ima ili je imala COVID-19?
 - Imate li neki od sljedećih simptoma: temperatura, kašalj, nedostatak zraka, grlobolja, curenje nosa
- točnost u epidemiološkoj anamnezi osoba potvrđuje vlastoručnim potpisom prilikom trijaže.

Nošenje maske. Posjetitelji trebaju donijeti medicinsku masku koju će nositi cijelo vrijeme boravka u zdravstvenoj ustanovi.

Vrijeme trajanja posjete. Kod planiranja posjeta potrebno je prilagoditi vrijeme trajanja posjeta mogućnostima i posebnostima pojedinih ustrojbenih cjelina ustanove i potrebama pacijenata, o čemu će uprava zdravstvene ustanove način odvijanja posjeta usuglasiti s voditeljima pojedinih ustrojbenih cjelina. Također, prilikom planiranja posjeta na dječjim odjelima te posjeta teško bolesnim i/ili nepokretnim pacijentima, potrebno je uzeti u obzir specifičnost dobi i potreba pojedinog djeteta, odnosno potreba pojedinog pacijenta te prilagoditi vrijeme trajanja posjeta u skladu s prethodno navedenim preporukama koliko je to moguće.

Učestalost posjeta. Preporučuje se da pacijentu u jednom danu dođe jedna bliska osoba u posjetu u trajanju koje će odrediti uprava zdravstvene ustanove u dogovoru s voditeljima ustrojbenih jedinica, pri tome pazeći da se vrijeme trajanja posjete ograniči na nužni minimum.

Redoslijed posjeta. Preporučuje se u sobu pustiti naizmjenično jednog po jednog posjetitelja, prema planu posjeta, a ovisno o broju pacijenata trenutno smještenih u sobi.

Evidencija posjetitelja. Nužno je voditi evidenciju posjetitelja (ime, prezime, kontakt telefon, vrijeme dolaska i odlaska) u svakoj ustrojbenoj jedinici u kojoj su smješteni pacijenti. Na odjelima zdravstvenih ustanova potrebno je naći prikladno mjesto za vođenje evidencije posjeta i provedbu dezinfekcije ruku posjetitelja. Prije ulaska u sobu pacijenta posjetitelj se javlja medicinskoj sestri/ medicinskom tehničaru na odjelu radi upisivanja u evidenciju posjetitelja,

Dezinfekcija ruku. Nakon upisivanja u evidenciju, u prisutnosti zdravstvenog djelatnika posjetitelj dezinficira ruke, a prije nego što će ući u sobu pacijenta kojem ide u posjetu. Prije odlaska s odjela posjetitelj treba dezinficirati ruke.